

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos
Vyriausybei

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“ (toliau – Nutarimas Nr.152) pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje sparčiai plinta koronaviruso SARS-CoV-2 delta atmaina, kuriai būdingas didesnis užkrečiamumas, sąlygojantis, kad virusui perduoti užtenka ir trumpesnio laiko, ir mažesnio jo kiekio, COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) epidemiologinė situacija Lietuvoje išlieka nepalanki.

Lietuvos statistikos departamento paskelbtais duomenimis už 2021 m. lapkričio 10 d. Lietuvoje per dieną vidutiniškai registruojama 2707 naujų COVID19 ligos (koronaviruso infekcijos) atvejų, 14 dienų sergamumo rodiklis siekia 1365 atvejį 100 000 gyventojų. COVID-19 lovų užimtumas Lietuvos ligoninėse siekia 1843, reanimacijos ir intensyvios terapijos skyriuose gydomi 144 pacientai. Siekiant žiemos sezono metu išlaikyti galimybę teikti ir kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, ne tik susijusias su Covid-19 ligos gydymu, būtina imtis papildomų COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo valdymo priemonių.

Pažymėtina, kad pastarosiomis savaitėmis tarp naujai registruotų COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) atvejų vyravo 10-19 m. amžiaus vaikai bei 30-39 ir 40-49 m. amžiaus asmenys. 2021 m. spalio – lapkričio mėnesiais protrūkių struktūroje vyravo protrūčiai ugdymo įstaigose. 44-ąją metų savaitę daugiausia aktyvių protrūkių – 645 – vis dar fiksuota ugdymo įstaigose, lyginant su ankstesniu laikotarpiu, jų registruota beveik 12 proc. mažiau. Šis mažėjimas iš dalies yra susijęs su mokinių rudens atostogų laikotarpiu. Didelis protrūkių skaičius ugdymo įstaigose gali būti susiję su maža imunizuotų asmenų dalimi vaikų amžiaus grupėse (vaikai ilgą laiką mokėsi nuotoliniu būdu, mažos vakcinacijos aprėptys vyresnių nei 12 m. amžiaus vaikų grupėse). Iš protrūkių skaičiaus ugdymo įstaigose galime pastebėti, jog Delta atmaina vaikų amžiaus grupėse plinta aktyviau nei ankstesnės atmainos, tad susirgus vaikams, protrūčiai gali išplisti ne tik ugdymo įstaigose, bet ir kitose vietose, kuriose gali lankytis vaikai. Vis dėl to, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro pateiktame rizikos vertinime nurodyta, kad įrodyta, jog mokyklų uždarymas turi didelį neigiamą poveikį fizinei, psichinei sveikatai ir ugdymuisi, taip pat ekonominį poveikį visuomenei, todėl pirmenybė turėtų būti taikoma kitoms nefarmacinėms priemonėms.

Atkreipiame dėmesį, kad nuo 2021 m. birželio 14 d. sudaryta galimybė skiepytis visiems gyventojams nuo 12 metų. 2021 m. lapkričio 10 d. Valstybės duomenų valdysenos informacine sistemos duomenimis, pilnai vakcinuota buvo 27,77 proc. 12 – 15 m. amžiaus vaikų, vakcinacija nebuvo baigta dar 2,51 proc. tokio amžiaus vaikų.

Šiuo metu Lietuvoje nėra nustatytas Galimybių paso, suteikiančio teisę naudotis daugeliu paslaugų galiojimas po vakcinacijos, tačiau yra sudaryta galimybė asmenims, praėjus 180 dienų po pasiskiepijimo pagal pilną vakcinacijos schemą pasiskiepyti sustiprinančiąja vakcinos doze.

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos statistikos departamento atlikto tyrimo duomenimis, taip pat užsienio šalių paskelbtų mokslinių tyrimų duomenimis stebima, jog praėjus 4 mėnesiams po pilnos vakcinacijos nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos), ženkliai pradeda mažėti vakcinų efektyvumas, o tai kelia didesnę riziką pilnai pasiskiepijusiems asmenims po tam tikro laikotarpio susirgti COVID-19 liga (koronaviruso infekcija). Atsižvelgiant į tai, būtina pasiskiepyti sustiprinančiąja doze. 2021 m. lapkričio 8 dieną vykusio prie Nepriklausomų ekspertų posėdžio metu buvo pateiktas siūlymas leisti asmenims skiepytis sustiprinančiąja doze praėjus 4 mėnesiams po pilnos vakcinacijos.

Šiuo metu Valstybės duomenų valdysenos informacine sistemos duomenimis Lietuvoje jau yra 192 357 asmenys, kuriems po pilnos skiepijimo schemos yra praėję 7 ir daugiau mėnesių, iš jų 121 792 yra nepasiskiepiję sustiprinančiąja vakcinos doze.

Siūloma pakeisti Nutarimą Nr.152 ir patikslinti Galimybių paso išdavimo kriterijus. Siūloma nustatyti, kad Galimybių pasas išduodamas, kai asmuo atitinka šiuos Galimybių paso kriterijus:

- yra pasiskiepijęs COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) vakcina ir yra praėję **ne daugiau kaip 7 mėnesiai (210 dienų)** (Reikalavimas netaikomas asmenims iki 18 metų, paskiepytiems Comirnaty, Spicovax vakcinomis; taip pat asmenims, **kurie persirgo COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) ir diagnozė buvo patvirtinta remiantis teigiamu SARS-CoV-2 PGR tyrimo rezultatu**);

- yra **paskiepytas sustiprinančia** COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) vakcina;

- asmeniui atliktas COVID-19 tyrimas, nustatytas neigiamas rezultatas, – ne anksčiau nei prieš **72** valandas (skaičiuojant nuo ėminio paėmimo momento) atlikus SARS-CoV-2 PGR tyrimą (**naikinama galimybė gauti Galimybių pasą atlikus greitąjį SARS-CoV-2 antigeno testą** COVID-19 ligai (koronaviruso infekcijai) nustatyti ir pailginamas PGR testo galiojimo laikotarpis nuo **48 iki 72 valandų**);

- yra vaikas **iki 12 metų** (anksčiau galiojęs kriterijus – iki 16 metų).

Pažymime, kad reikalavimas dėl Galimybių paso 210 dienų galiojimo termino netaikomas asmenims iki 18 metų amžiaus, atsižvelgiant į tai, kad sustiprinančiąja COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) vakcina skiepijami (revakcinuojami) tik asmenys nuo 18 metų amžiaus. Asmenys kurie gali skiepytis sustiprinančiąja COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) vakcina yra įvardinti Gyventojų skiepijimo valstybės biudžeto lėšomis įsigyta COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) vakcina organizavimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V-2997 „Dėl Gyventojų skiepijimo valstybės biudžeto lėšomis įsigyta COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) vakcina organizavimo tvarkos aprašas“. Revakcinuojamų asmenų grupės nustatytos atsižvelgiant į Nepriklausomų ekspertų patariamąsios tarybos, sudarytos Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2020 m. gruodžio 18 d. potvarkiu Nr. 183, rekomendacijas.

Nutarimo projekte tai pat numatyta, kad serologinį tyrimą, kurio pagrindu generuojamas Galimybių pasas, bus galima atlikti ir po vakcinacijos, iki šiol tai buvo galima atlikti tik po ligos. Tikimasi, kad tai padės asmenims apsispręsti ir priimti sprendimą dėl sustiprinančiosios dozės įskiepijimo laiko – nustačius pakankamą antikūnų kiekį vakcinaciją sustiprinančiąja doze bus galima atidėti, neprarandant Galimybių paso.

Greitųjų antigeno testų gaunant Galimybių pasą siūloma atsisakyti, kadangi jų naudojimas yra tiksliausias, kai jie atliekami periodiškai, taip sumažinant infekcijos plitimo riziką nuolatinėse veiklos vietose. Siekiant pasinaudoti galimybių pasu, greitieji antigenų testai atliekami vienkartinai, dėl to jų reikšmė sumažėja. Taip pat, greitieji antigeno testai pakankamai efektyviai nustato atvejus, kai viruso koncentracija yra didelė, tačiau jų tikslumas esant mažesnei viruso koncentracijai yra ženkliai mažesnis. Atsižvelgiant į augantį naujų atvejų skaičių ir siekiant sumažinti infekcijos plitimo riziką siūloma iš Galimybių paso išbraukti mažiau tikslių greitųjų

antigeno testų atsakymus, paliekant tik PGR tyrimus, kurie yra laikomi „auksiniu“ diagnostikos standartu. Atitinkamai siūloma pailginti iki 72 valandų (vietoje buvusių 48) SARS-CoV-2 PGR tyrimo galiojimą, siekiant asmeniui pasinaudoti Galimybių pasu.

Šiuo metu vakcinų prieinamumas yra geras – valstybės biudžeto lėšomis nupirkta tiek vakcinų, kiek pakanka visiems Lietuvos gyventojams paskiepyti pagal visą skiepijimo schemą. Tad esant geram vakcinų prieinamumui ir atsižvelgiant į tai, kad vakcinos yra gera apsauga nuo užsikrėtimo užkrečiamąja liga arba, ja užsikrėtus, – nuo komplikacijų ir mirties, valstybė turėtų kompensuoti tik vieną – efektyvesnę – apsaugos nuo užkrečiamosios ligos protrūkių ir jos plitimo priemonę, t. y. skiepijimą ir taip netiesiogiai paskatinti gyventojus skiepytis.

Siekiant užkirsti kelią COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimui ir užtikrinti visuomenės saugumą, darbuotojai, kurie privalo tikrinti sveikatą dėl užkrečiamųjų ligų, turėtų būti paskatinti skiepytis nebeapmokant jų privalomo sveikatos tikrinimo dėl užkrečiamųjų ligų, dėl kurių paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas. Nutarimo Nr.152 projekte, vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnio 7 dalimi taip pat siūloma nustatyti, kad „**darbuotojų, dirbančių ar vykdančių veiklą, nurodytą Darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, pasitikrinusiems ir (ar) periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimu Nr. 544 „Dėl Darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo, Darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, pasitikrinusiems ir (ar) periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamąja liga, dėl kurios yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, sąrašo ir šių darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos patvirtinimo“**, sveikatos patikrinimai dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) finansuojami Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka (darbuotojo lėšomis arba darbdavio sprendimu – darbdavio lėšomis), kai yra prieinamos šios COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) vakcinos – „COVID-19 Vaccine Janssen“, „Comirnaty“, „Spikevax“ ar „Vaxzevria“.“

Siūloma nustatyti, kad Nutarimo Nr. 152 pakeitimai įsigaliotų nuo 2021 m. gruodžio 1 d., o dėl vaikų amžiaus sumažinimo ir nuostatos dėl galimybių paso kriterijų tikslinimo - nuo 2021 m. gruodžio 28 d., sudarant asmenims galimybę per pereinamąjį terminą pasiskiepyti ir atitikti patikslintus Galimybių paso išdavimo kriterijus.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje.

Nutarimo projektas darbo tvarka suderintas su Sveikatos apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Nutarimo projektą parengė Vidaus reikalų ministerijos Strateginių sprendimų paramos grupės patarėja Indrė Gasperė (tel. (8 5) 271 8500, el. p. indre.gaspere@vrm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

I. Gasperè, tel. (8 5) 271 8500, el. p. indre.gaspere@vrm.lt